

Vydání knihy
umožnila
finanční podpora obcí,
na jejichž území se
(alespoň z části)
kdysi rozkládalo
hranické a draho-
tušské panství:

Hranice

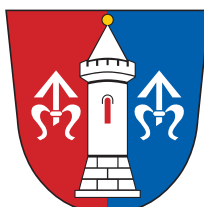
Běloutín

Černotín

Hrabůvka

Hustopeče
nad Bečvou

Jeseník
nad Odrou

Jezernice

Jindřichov

Klokočí

Milenov

Olšovec

Opatovice

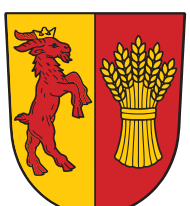
Partutovice

Polom

Radíkov

Starý Jičín

Střítež
nad Ludinou

Teplice
nad Bečvou

Ústí

9 788090 930728

Tento svazek přináší moderní a pokud možno přehlednou edici dvou nejstarších dochovaných urbářů hranického a drahotušského panství.

Urbář je soupis povinností, které měli poddaní majitelé nemovitostí vůči své vrchnosti, jednalo se o peněžité platy, široké spektrum naturálních dávek a nejrůznější roboty.

Údaje z urbářů však nevypovídají jen o vztahu poddaných a vrchnosti, ale mimoděk přinášejí také velké množství informací, které odjinud neznáme a jež jsou důležité pro poznání dějin jednotlivých vesnic, měst a celého regionu — jména poddaných, umístění jejich obydlí, rozsah majetku, vyčíst můžeme mnoho o struktuře a proměnách osídlení, ale i ekologické situaci, způsobech hospodaření atd.

První z urbářů nechal pořádit Jan z Pernštejna pravděpodobně v roce 1528 a tradičně, i když nepřesně bývá označován jako REGISTRA LOUČNÁ A KOPANINNÁ (RLK). Vznik druhého urbáře inicioval Jan Kropáč z Nevědomí, svazek dostal název REGISTRA SPRÁVNÍ DŮCHODŮV A UŽITKŮV STÁLÝCH I BĚŽNÝCH Z PANSTVÍ HRANICKÉHO A DRAHOTUŠSKÉHO (U1569), dokončen byl v roce 1569.

Naše vydání za sebe řadí zápisy z RLK a U1569 podle jednotlivých sídel, což usnadňuje srovnání a nalézání shod a změn, k nimž došlo v průběhu oněch čtyř desetiletí, která od sebe oba urbáře dělí.

Na U1569 pak navázala revize v podobě konceptu, který je datován rokem 1663, a později nový urbář, jenž vznikl v roce 1684 a byl užíván až do 19. století.

Brzy uplyne již půl tisíciletí od sepsání prvního z těchto urbářů, od dob, kdy Moravě vládl Ferdinand I. a po něm jeho syn Maxmilián I. Přesto texty urbářů nejsou jen svědectvím o něčem, co dávno zaniklo — naopak mnohému z toho, co existuje dodnes (stavby, místní pojmenování, sídelní půdorys), dávají informace z urbářů až překvapivě dlouhou historii.

Jiří J. K. Nebeský (ed.)

město HRANICE

ves Běloutín

ves Blahutovice

ves Dub

ves Heřmanice

ves Jindřichov

ves Kozí (Hranické) Loučky

ves Lučice

ves Nejdek

ves Olšovec

ves Partutovice

ves Polom

ves Polouvsí

ves Střítež nad Ludinou

ves Zbrašov (Teplice n/B.)

ves Černotín

ves Hluzov

ves Opatovice

ves Ústí

městečko DRAHOTUŠE

ves Hrabůvka

ves Jezernice

ves Klokočí

ves Lhotka

ves Milenov

ves Podhoří

ves Radíkov

ves Slavič

ves Středolesí

ves Uhřínov

ves Velká

Tichý typ

Urbáře
panství

Hranice
a Drahotuše
z let 1528
a 1569

